



13.08.2024

Asia/3

## § 154

### Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen talouden ja toiminnan ennuste

HEL 2024-003932 T 02 02 01

#### Päätös

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 30.6.2024 tilanteessa.

#### Käsittely

Talous- ja strategiajohtaja Sampo Pajari, suunnittelupäällikkö Maria Helin, yhteyspäällikkö Sinikka Olmiala ja johtava controller Mikael Karella olivat kutsuttuina asiantuntijoina.

Ennen asian käsittelyn aloittamista jäsen Maaret Castrén ja jäsen Nelli Nurminen ilmoittivat olevansa esteellisiä hallintolain 28.1 § kohdan 4 (palvelussuhdejääviys) mukaisesti. Jäsenet poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi. Varajäsenet eivät osallistuneet kokoukseen.

#### Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

#### Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja strategiajohtaja, puhelin: 09 310 42246  
sampo.pajari(a)hel.fi

#### Liitteet

- 1 Sitovat tavoitteet
- 2 Kaupunkiyhteiset tavoitteet
- 3 Palvelukustannukset

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

#### Esittelijän perustelut

Talous- ja strategiajohtaja \*\*\*\*\* suunnittelupäällikkö \*\*\*\*\* yhteyspäällikkö \*\*\*\*\* ja johtava controller \*\*\*\*\* ovat läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.



Kaupunginkanslialle toimitetaan vuonna 2024 toiminnan ja talouden ennusteet kolme kertaa. Kaikki kaupunginkanslialle toimitettavat ennusteet tuodaan tiedoksi sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnalle. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen ennusteet laaditaan kaupunkiyhteisen rakenteen mukaisesti. Nyt laadittu ennuste perustuu oman toiminnan osalta kesäkuun lopun tietoihin. HUS-yhtymä ennuste on laadittu tammi-maaliskuun toteutumien pohjalta.

Ennusteeseen aiheuttavat edelleen epävarmuutta muun muassa mahdolliset valtionrahoituksen muutokset sekä henkilöstömenojen osalta Sarastian raportointiongelmien.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla on talousarviossa yksi valtuustoon nähden sitova nettobudjetoitu talousarviokohta sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi. Talousarviokohdan tulot ovat myyntituloja, maksutuloja, tukia ja avustuksia sekä muita toimintatuloja. Nettobudjetoitu sitova talousarviokohta sisältää myös Helsingin HUS-yhtymän rahoitusosuu-

Kaupunginvaltuuston 22.11.2023 hyväksymä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen talousarvio oli seuraava:

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi (1000 euroa)

Menot	Tulot
-2 891 155	200 100

Toimialan sitova toimintakate ennen poistoja on -2 691 055 000 euroa. Toimialan vuosikate valtion rahoitusosuuden ja arvioitujen korkotuottojen jälkeen on 11 500 000 euroa ja tilikauden tulos poistojen jälkeen -4 500 000 euroa.

Kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen valtion yleiskatteellinen rahoitus on muuttunut kerran 13.12.2023, jolloin valtionvarainministeriö julkaisi tarkennetut rahoitusosuudet vuodelle 2024. Helsingin rahoitusosuus kasvoi hieman ollen nyt 2 699 741 302 euroa.

(5 10) Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi (1000 euroa)

	TP 2023	TA 2024	Ennuste 30.6.	Ero TA	Ero%
Tulot	230 892	200 100	250 209	50 109	25,0 %
Menot	-2 800 277	-2 891 155	-2 980 385	-89 230	-3,1 %
Toimintakate	-2 569 385	-2 691 055	-2 730 176	-39 121	-1,5 %
Valtionrahoitus	2 600 907	2 699 551	2 699 741	190	0,0 %
Korkotuotot	8 603	3 004	7 000	3 996	133,0 %
Vuosikate	40 125	11 500	-23 435	-34 935	-303,8 %



Poistot	-11 127	-16 000	9 521	- 6 479	-40,5 %
Tilikauden tulos	28 998	-4 500	-32 956	-28 456	-632,4 %

Vuosi 2024 on rahoituksen riittävyyden ja talouden tasapainon näkökulmasta erityisen tiukka. Talouden tasapainottamistoimista huolimatta sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen arvioitu toimintakate -2 730,2 miljoonaa euroa alittaa 39,1 miljoonaa euroa kaupunginvaltuuston päättämän talousarvion sitovan toimintakatteen -2 691,1 miljoonaa euroa, ja tilikauden tuloksen ennustetaan jäävän noin 33 miljoonaa euroa alijäämäiseksi.

Toimialan tuloslaskelmassa on huomioitu toimialalle maksettavat korkotuotot noin 7 miljoonaa euroa vuodelle 2024. Korkotuotot eivät kirjanpidollisesti kuulu käyttötalouden tuloihin. Korkotuotot johtuvat siitä, että valtion yleiskatteellinen rahoitus maksetaan kaupungin niin sanotulle sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen lähetetilille etupainotteisesti, jolloin kassassa olevasta tulosta kaupunki maksaa korkotuottoa toimialalle.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimella on talousarviossa kaksi alatalouskohtaa; sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut ja HUS-yhtymä.

#### Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen toiminnan ja talouden ennuste

##### 5 10 01 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut (1000 euroa)

	TP 2023	TA 2024	Ennuste 30.6.	Ero TA	Ero %
Tulot	230 892	200 100	250 209	50 109	25,0 %
Menot	-2 020 208	-2 080 355	-2 161 292	-80 937	-3,9 %
Toimintakate	-1 789 316	-1 880 255	-1 911 083	-30 828	-1,6 %

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen tulojen arvioidaan ylittävän budjetin 50,1 miljoonalla eurolla. Tuloissa on huomioitu sosiaali- ja terveysministeriön Kestävän kasvun hanke 8,3 miljoonaa euroa sekä valtiovarainministeriön myöntämästä avustuksesta toiminnan käynnistämiseen 9,5 miljoonaa euroa, jonka arvioidaan toteutuvan vuoden 2024 aikana (avustusta on myönnetty Helsingille yhteensä 18 miljoonaa euroa käytettäväksi vuoden 2025 loppuun saakka). Avustusten lisäksi tuloilytystä merkittävästi selittävä tekijä on vuokratulojen budjetointikäytännön muuttuminen.

Menojen ennustetaan ylittävän kokonaisuudessaan talousarvion 80,9 miljoonalla eurolla (ilman talouden tasapainottamisen muutosohjelman arvioituja menosäästöjä 96,9 miljoonaa euroa). Ennusteessa on huomioitu toimialan talouden tasapainottamiseen tähtäävän muutosohjelman kustannusvaikutukset. Menopuolella suurimmat ylitystä selittävät



tekijät ovat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukokonaisuuksien ostot, joista isoimmat ovat perhe- ja sosiaalipalvelujen (vammaispalvelussa asiakaspalvelujen ostot 29,0 miljoonaa euroa, lastensuojelussa 10,1 miljoonaa euroa), terveys- ja päihdepalvelujen (terveysasemat ja sisätautien poliklinikalla ostoissa ja tavarahankinnoissa 8,2 miljoonaa euroa, asumis-, kriisi- ja päihdepalveluissa asiakaspalvelujen ostoissa 11,2 miljoonaa euroa ja suun terveydenhuollossa asiakaspalvelujen ostoissa ja muiden palvelujen ostoissa 7,4 miljoonaa euroa) sekä sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen (kotihoivassa muiden palvelujen ostoissa 19,1 miljoonaa euroa ja Helsingin sairaalassa muiden palvelujen ostoissa 5,1 miljoonaa euroa) ja vuokramenojen tekninen ylitys.

### Muutosohjelma talouden tasapainottamiseksi

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti 19.9.2023 § 183 käynnistää talouden tasapainottamiseen tähtäävän muutosohjelman 2023–2026. Tavoitteena on muun muassa tiivistää tilankäyttöä, tarkastella vuokratyövoiman kustannuksia, lisätä tuloja nostamalla asiakasmaksut lakisääteiseen tasoon ja tehostamalla kustannusten perintää sekä kehittää toimivampia ja kustannustehokkaampia toimintatapoja.

Toimialan muutosohjelman toteutuneet kustannusvaikutukset vuonna 2023 olivat 43,9 miljoonaa euroa. Kustannussäästöä syntyi eniten hallinnollisia kaupunkiyhteisiä kustannuksia vähentämällä ja karsimalla päällekkäistä työtä. Myös muun muassa sairaansijasulkujen keskittämällä ja muulla henkilöstö- ja resurssisuunnittelun tarkastelulla on pystytty hillitsemään kustannuksia.

Vuonna 2024 arvioidaan muutosohjelman kustannusvaikutuksiksi 24,2 miljoonaa euroa, joista tulojen lisäyksiä arvioidaan olevan 8,2 miljoonaa euroa ja menosäästöjä 16,0 miljoonaa euroa.

### Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen palvelukokonaisuuksien ennusteet

#### Perhe- ja sosiaalipalvelut

Perhe- ja sosiaalipalveluissa tulojen arvioidaan ylittävän budjetin 5,4 miljoonaa euroa, menoissa ylityspainetta noin 48,5 miljoonaa euroa ja toimintakatteen ennuste on 43,1 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Talouden muutosohjelman ennustetaan tuovan lisätuloja 0,4 miljoonaa euroa ja kustannussäästöjä 2,9 miljoonaa euroa.

Suurimmat ylityspaineet ovat asiakaspalvelujen ostoissa 39,7 miljoonaa euroa ja muiden palvelujen ostoissa 6,4 miljoonaa euroa sekä avustuksissa 3,0 miljoonaa euroa ja vuokratilakustannuksissa 0,9 miljoonaa euroa.



euroa. Säästöä ennustetaan henkilöstökustannuksissa ja tarvikehankinnoissa yhteensä 1,5 miljoonaa euroa.

Tulojen ennustetaan ylittävän budjetin myyntituotoissa 5,5 miljoonaa euroa, maksutuotoissa 1,0 miljoonaa euroa ja vuokratuotoissa 0,8 miljoonaa euroa. Muissa tuotoissa on alitusta 1,9 miljoonaa euroa.

Vammaispalvelussa tulojen arvioidaan ylittävän 4,4 miljoonaa euroa ja menoissa ylityspainetta on noin 33,4 miljoonaa euroa, joka koostuu pääosin asiakaspalvelujen ostoista, noin 29,0 miljoonaa euroa. Avustuksissa kotitalouksille on ylityspainetta 3,6 miljoonaa euroa ja muissa tiliryhmissä 2,8 miljoonaa euroa.

Säästöä on henkilöstökustannuksissa 1,7 miljoonaa euroa ja ostoissa tilikauden aikana 0,4 miljoonaa euroa.

Vammaispalvelujen oma toiminta vahvistuu, kun moniammatillisen tuen yksikkö aloittaa elokuussa 2024. Yksikön tavoitteena on ehkäistä uusien kriisijaksojen ostoja ja mahdollistaa vaativan tuen asiakkaiden kotiutuminen ostopalveluista. Vammaispalveluissa suunnitellaan vaativan työ- ja päivätoiminnan järjestämistä liikkuvan tuen palveluna, jolloin ei tarvita suuria toimitiloja/kiinteistöä. Suunnitelmissa on myös vähentää vuokratyövoiman käyttöä ja perustaa oma sijaispooli. Molempien vaativien yksiköiden toiminnan käynnistyminen on viivästynyt suunnitellusta aikataulusta.

Lastensuojelussa tulojen arvioidaan ylittävän 2,7 miljoonaa euroa ja menoissa ylityspainetta on 7,8 miljoonaa euroa, joka koostuu pääosin asiakaspalvelujen ostoista, 10,1 miljoonaa euroa. Ylitys muodostuu pääosin erityistason laitoshoidosta noin 9 miljoonaa euroa ja vastaanoton laitoshoidon osuudesta noin 1,1 miljoonaa euroa. Lastensuojelun laitoshoidon tarvitsevien lasten määrää on pyritty pitkäjänteisesti vähentämään vahvistamalla erityisesti nuorten monialaisia ja intensiivisiä avohuollon tukitoimia. Muutosohjelman mukaisia toimenpiteitä on käynnissä, muun muassa asiakkuus- ja palvelukriteerien tarkastelu, oman vastaanottoperhehoidon saatavuuden parantaminen ja lastenkotitoiminnan toiminnan käyttöasteen nostaminen.

Avustuksissa kotitalouksille on ylityspainetta 0,3 miljoonaa euroa ja vuokratuotoissa 0,1 miljoonaa euroa.

Säästöä on henkilöstökustannuksissa 1,7 miljoonaa euroa ja muiden palvelujen ostoissa 1,0 miljoonaa euroa.

Lapsiperheiden hyvinvointi ja terveystuotoissa tulojen arvioidaan ylittävän 0,4 miljoonaa euroa ja menoissa on ylityspainetta kaikissa isoissa tiliryhmissä, toimintamenoissa ylityspainetta on 7,0 miljoonaa euroa.



Henkilöstömenoissa ennustetaan ylitystä 2,5 miljoonaa euroa. Lapsiperheiden kotipalvelun asiakaspalvelujen ylitys on ennusteessa 0,7 miljoonaa euroa. Muiden palvelujen ostoissa ylityspainetta on 3,7 miljoonaa euroa, josta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tuottaman oppilashuollon arvioitu ylitys on 2,1 miljoonaa euroa.

Nuorten ja aikuissosiaalityön palveluissa tulojen arvioidaan alittavan budjetin 2,1 miljoonalla eurolla ja menojen alittavan 0,3 miljoonaa euroa. Alitusta on henkilöstömenoissa 0,4 miljoonaa euroa, avustuksissa kotitalouksille noin 0,9 miljoonaa euroa ja asiakaspalvelujen ostoissa 0,2 miljoonaa euroa. Ylipainetta on puolestaan muiden palvelujen ostoissa ja muissa tiliryhmissä noin 1,2 miljoonaa euroa. Muiden palvelujen ostojen ylityspaine johtuu muun muassa tulkkipalvelun kustannuksista sekä opiskeluterveydenhuollon kuraattori- ja psykologipalvelujen hankinnan arvioidusta ylityksestä.

Perhe- ja sosiaalipalvelujen yhteisissä kustannuksissa tulojen arvioidaan ylittävän 0,1 miljoonaa euroa ja menoissa on ylityspainetta 0,6 miljoonaa euroa muun muassa Lapset SIB- hankkeen tulospalkkioista.

#### Terveys- ja päihdepalvelut

Terveys- ja päihdepalveluissa tulojen arvioidaan ylittyvän 7,5 miljoonaa euroa ja menoissa on ylityspainetta 23,4 miljoonaa euroa ja toimintakatteen ennuste on 15,9 miljoonaa euroa alijäämäinen. Talouden muutoshjelman ennustetaan tuovan lisätuloja 4,8 miljoonaa euroa ja kustannussäästöjä 2,7 miljoonaa euroa.

Suurimmat ylityspaineet menoissa on asiakaspalvelujen ostoissa 17,7 miljoonaa euroa, muiden palvelujen ostoissa 6,6 miljoonaa euroa, ostoissa ja tavarahankinnoissa 5,7 miljoonaa euroa ja vuokratustannuksissa 1,0 miljoonaa euroa. Vastaavasti henkilöstömenoissa ennustetaan säästöä noin 7,5 miljoonaa euroa.

Tulot ennustetaan ylittävän budjetin maksutuotoissa noin 4,7 miljoonaa euroa, myyntituotoissa noin 1,2 miljoonaa euroa ja tuet ja avustukset -tiliryhmässä noin 1,7 miljoonaa euroa.

Terveysasemilla ja sisätautien poliklinikalla tulojen arvioidaan ylittävän 1,6 miljoonaa euroa ja menoissa on ylityspainetta 2,0 miljoonaa euroa. Henkilöstökustannuksissa ennustetaan säästöä noin 5,8 miljoonaa euroa ja vuokratustannuksissa 0,4 miljoonaa euroa, mutta ylityspainetta on muiden palvelujen ostoissa 2,9 miljoonaa euroa ja ostoissa ja tavarahankinnoissa 5,3 miljoonaa euroa (omahoitotarvikejakelu ja laboratoriopalvelut).



Asumis-, kriisi- ja päihdepalveluissa tulojen arvioidaan ylittävän 2,5 miljoonaa euroa ja menoissa on ylityspainetta 13,3 miljoonaa euroa. Valtaosa ylityspaineesta on asiakaspalvelujen ostoissa 11,2 miljoonaa euroa. Ylityspainetta on myös vuokratukustannuksissa 1,4 miljoonaa euroa ja muiden palvelujen ostoissa ja muissa ostoissa yhteensä 1,9 miljoonaa euroa. Henkilöstökustannuksissa ennustetaan säästöä 0,3 miljoonaa euroa.

Asiakaspalvelujen ostojen ylitys johtuu suuresta tuetun asumisen palvelutarpeesta ja osaltaan asumisen tuen sopimusten indeksikorotuksista sekä päihdepalveluissa lisäksi opioidikorvaushoidon kustannusnou-  
susta.

Psykiatriassa tulojen arvioidaan ylittävän 1,8 miljoonaa euroa ja menoissa on ylityspainetta 5,0 miljoonaa euroa, joka koostuu pääosin henkilöstökustannuksista noin 2,8 miljoonaa euroa, muiden palvelujen ostoissa 1,8 miljoonaa euroa ja muissa tiliryhmissä 0,4 miljoonaa euroa. Ylityspaine johtuu pääosin vuokratyövoiman käytön lisääntymisestä sekä HUSille tarjottavasta päivystystyöstä, joka laskutetaan HUSilta ja näkyy tuloissa.

Suun terveydenhuollossa tulojen arvioidaan ylittävän 1,6 miljoonaa euroa ja menoissa on ylityspainetta 3,2 miljoonaa euroa. Ylityspainetta on asiakaspalvelujen ostoissa 6,2 miljoonaa euroa ja muiden palvelujen ostoissa 1,2 miljoonaa euroa, mutta vastaavasti henkilöstömenoissa ennustetaan säästöä 4,2 miljoonaa euroa.

Terveys- ja päihdepalvelujen yhteisten menojen arvioidaan toteutuvan budjetin mukaisena.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluissa tulojen arvioidaan ylittävän 28,4 miljoonaa euroa ja menoissa on ylityspainetta 25,3 miljoonaa euroa ja toimintakatteen ennuste on 3,2 miljoonaa euroa alijäämäinen. Talouden muutosohjelman ennustetaan tuovan lisätuloja 3 miljoonaa euroa ja kustannussäästöjä 10,4 miljoonaa euroa.

Menojen ja tulojen suurin ylityspaine koostuu ulkoisista vuokrasta, kustannukset 30,0 ovat miljoonaa euroa ja tuotot ovat 24,3 miljoonaa euroa. Vuokrien kasvu johtuu pääosin tiliointikäytännön muutoksesta. Ostopalveluissa asukastilojen vuokrat tiliöitiin aiemmin asiakaspalvelujen ostot -tiliryhmään, nyt vuokratilille kuten tulotkin. Oman palvelun osalta asukasvuokrien kustannukset ja tulot eivät aiemmin ole näkyneet sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen kirjanpidossa.



Muiden palvelujen ostot -tiliryhmän ylityspaine on 25,7 miljoonaa euroa, joka johtuu pääasiassa vuokratyövoiman käytöstä ja muissa ostoissa 0,1 miljoonaa euroa. Vastaavasti säästöä ennustetaan henkilöstömenoissa 25,8 miljoonaa euroa, asiakaspalvelujen ostoissa 3,7 miljoonaa euroa ja avustuksissa kotitalouksille 1,1 miljoonaa euroa.

Tulojen ennustetaan ylittävän vuokratuotoissa, 24,3 miljoonaa euroa, maksutuotoissa 3,0 miljoonaa euroa, myyntituotoissa 0,8 miljoonaa euroa ja tuet- ja avustukset tiliryhmässä 0,3 miljoonaa euroa.

Arviointitoiminnassa tulojen arvioidaan ylittävän 9,5 miljoonaa euroa ja menoissa on ylityspainetta 8,6 miljoonaa euroa. Ylityspaine koostuu asumispalvelujen vuokratukustannuksista 15,0 miljoonaa euroa. Vastaavasti säästöä ennustetaan henkilöstökustannuksissa 1,7 miljoonaa euroa, asiakaspalvelujen ostoissa 3,6 miljoonaa euroa, avustuksissa kotitalouksille 1,0 miljoonaa euroa ja muissa tiliryhmissä 0,1 miljoonaa euroa.

Kotihoidossa tulojen arvioidaan ylittävän 2,7 miljoonaa euroa ja menoissa on ylityspainetta 1,9 miljoonaa euroa. Muiden palvelujen ostoissa on ylityspainetta 19,1 miljoonaa euroa ja vuokratukustannuksissa 0,3 miljoonaa euroa. Muiden palvelujen ostojen ylityspaine johtuu pääosin vuokratyövoiman käytöstä. Vastaavasti henkilöstökustannuksissa ennustetaan säästöä 17,6 miljoonaa euroa.

Seniorikeskuksissa tulojen arvioidaan ylittävän 14,5 miljoonaa euroa ja menoissa on ylityspainetta 12,0 miljoonaa euroa. Menojen ylityspaine johtuu vuokrasta 15,4 miljoonaa euroa ja muiden palvelujen ostoista 1,6 miljoonaa euroa. Vastaavasti säästöä ennustetaan henkilöstökustannuksissa 4,5 miljoonaa euroa ja ostoissa 0,5 miljoonaa euroa.

Helsingin sairaalassa tulojen arvioidaan ylittävän 1,6 miljoonaa euroa ja menoissa on ylityspainetta 4,2 miljoonaa euroa. Menoissa ylityspainetta on muiden palvelujen ostoissa 5,1 miljoonaa euroa, joka johtuu vuokratyövoiman käytöstä ja tukipalveluiden hinnankorotuksista sairaaloissa (muun muassa pesula, siivous ja ravitsemuspalvelut). Ylityspainetta on ostoissa 0,8 miljoonaa euroa. Vastaavasti säästöä ennustetaan henkilöstömenoissa 1,3 miljoonaa euroa, asiakaspalvelujen ostoissa 0,2 miljoonaa euroa ja vuokratukustannuksissa 0,2 miljoonaa euroa.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen yhteisissä menoissa ennustetaan alitusta 1,4 miljoonaa euroa. Alitus johtuu pääosin rintamaveteraanien palveluista, jotka ovat maksuttomia rintamaveteraaneilla ja oi-kaistaan käyttömenoista taseeseen.

Pelastuslaitos





Pelastuslaitoksen tulojen arvioidaan ylittävät 0,4 miljoonaa euroa, menoissa on ylityspainetta 1,2 miljoonaa euroa ja toimintakatteen ennuste on 0,7 miljoonaa euroa alijäämäinen. Ylitys johtuu kunta-Helsingin järjestämismääräysten kuuluvien varautumisen ja väestönsuojeluun liittyvien tehtävien tuottamiseen sekä tilanne- ja johtokeskustehtävien kokoamiseen. Väestönsuojelusta laskutetaan noin 1 miljoonaa euroa kaupunginkansliasta ja kaupunkiympäristön toimialalta. Tilanne- ja johtokeskustehtävistä laskutetaan muilta hyvinvointialueilta ja kohdennetaan toiminnan käynnistämisen valtionavustuksen tuloja noin 0,2 miljoonaa euroa.

Sisäministeriö on myöntänyt Helsingin kaupungille pelastajakoulutuksen järjestämiseen vuonna 2024 Helsingin pelastuskoulussa yhteensä 2 miljoonaa euroa. Pelastuskoulun kustannukset ennustetaan toteutuvan myönnetyn avustuksen mukaisesti.

#### Toimialan yhteiset palvelut

Toimialan yhteisten palvelujen tulojen arvioidaan ylittävän 1,6 miljoonaa euroa ja menoissa on ylityspainetta 1,0 miljoonaa euroa ja toimintakatteen ennuste on 0,6 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tulojen ylitys johtuu valtionavustuksesta toiminnan käynnistämiseen ja menojen ylitys johtuu toiminnan käynnistämisen hankkeen henkilöstömenoista ja ostoista.

#### Toimialan yhteiset menot

Toimialan yhteisten menojen tulojen arvioidaan ylittävän 6,6 miljoonaa euroa ja menojen alittavan 18,4 miljoonaa euroa. Toimialan yhteisiin menoihin budjetoidaan muun muassa toimialan vuokratkustannukset, yhteiset tilahankkeet, keskitetyt atk-palvelut ja Apotin kustannukset, toimialan palkkatukityöllistetyt, kaupungin palkkaohjelmaan ja lomapalkkavelkaan liittyvät varaukset ja työsuhdeasuntojen subventiot. Alitus johtuu pääosin vuokratkustannusten alituksesta 10,5 miljoonaa euroa, henkilöstökustannuksissa 5,3 miljoonaa euroa (palkkaohjelman ja työkyvyttömyysmaksujen varaus budjetissa keskitetysti yhteisissä menoissa ja toteutuu palveluissa) ja ostoissa 2,7 miljoonaa euroa.

#### (5 10 02) HUS-yhtymä (1000 euroa)

	TP 2023	TA 2024	Ennuste 30.6.	Ero TA	Ero %
Menot	-790 068	-810 800	-819 093	-8 293	0,1 %

HUS-yhtymä ennustaa Helsingin palvelutuotannon olevan 805,1 miljoonaa euroa eli alittavan talousarvion palvelutuotannon osalta 5,7 miljoonalla eurolla. HUS-yhtymä ennustaa koko yhtymän tilikauden ali-



13.08.2024

Asia/3

jäämäksi 38,6 miljoonaa euroa, josta Helsingin osuus on 14,1 miljoonaa euroa.

Kirjanpitolauslautakunnan hyvinvointi- ja kuntajaosto antoi 20.12.2023 lausunnon, jonka mukaan Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin tulee varovaisuuden periaatteen mukaisesti kirjata kirjanpitoonsa osuus HUS-yhtymän alijäämästä vastaisena menona tai menetyksenä, jos kirjanpitolaissa tarkoitetut kirjaamisen edellytykset täyttyvät.

Alijäämä esitetään jäsenenä olevien hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin kirjanpidossa pakollisena varauksena tai siirtovelkana, jos sitä ei kyetä kattamaan hyvinvointiyhtymän muilla tuloilla.

Helsingin HUS-yhtymän ennuste on kirjanpitolauslautakunnan ohjeistuksen mukainen, jossa HUS-yhtymän Helsingin ennusteessa on huomioitu arvioitu alijäämän osuus ennusteessa.

#### Investoinnit

Investointien rahoitus sisältyy valtion yleiskatteelliseen rahoitukseen. Investointeihin toimialalla budjetoitu talousarviomääräraha ei ole sitova kaupunginvaltuustoon nähden. Investointien ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Investointien arvioidaan toteutuvan seuraavasti (1000 euroa):

	TP 2023	TA 2024	Ennuste 30.6.	Ero TA	Ero %
Tietotekniikkahankinnat	800	2 970	2 920	50	1,7 %
Muut hankinnat	11 866	6 745	7 400	-655	-9,7 %
Yhteensä	12 666	9 715	10 320	-605	-6,2 %

Investointien ennustetaan ylittävän talousarvion noin 0,6 miljoonaa euroa, joka johtuu muista ennakoimattomista hankinnoista.

#### Kaupunkistrategian, palvelustrategian ja toimintasuunnitelmien toimenpiteiden edistyminen

Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategian 2023–2025 lisäksi toimintaa ohjaa valtakunnalliset sosiaali- ja terveydenhuollolle sekä pelastustoimelle asetetut tavoitteet sekä Kasvun paikka -strategia vuosille 2021–2025. Kaupunkistrategiaa toteutetaan kärkihankkeiden ja ohjelmaryhmien puitteissa, erityisesti keskitettyjen segregaation ehkäisyyn.



Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen näkökulmasta keskeisiä kaupunkistrategian, palvelustrategian ja palvelutason tavoitteita ovat muun muassa helsinkiläisten hyvinvoinnin ja terveyden parantaminen, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet, palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen, alueiden ja väestöryhmien eriytymisen ehkäiseminen, tiedolla johtamisen ja digitalisaation kehittäminen, henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden varmistaminen sekä vastuullisen taloudenpidon edistäminen.

Kaupunkistrategian toteutumisessa on tunnistettu useita onnistumisia, kuten sähköisten ja etäpalvelujen lisääntyminen, pelastustoimen toimintavalmiuden parantuminen, mielenterveys- ja päihdepalvelujen vahvistaminen uudella Mieppi-palvelupisteellä sekä asunnottomuuden vähentäminen. Myös terveysaseman kiireettömän hoidon saatavuutta pyritään edelleen lisäämään omien toimintamallien, työnjaon ja johtamisen kehittämisellä, palvelusetelitoiminnalla sekä ulkoisella palveluhankinnalla.

Lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin palveluketjun rakentamista ja käyttöönottoa jatketaan, lapsiperheiden varhaisen tuen mallia sekä lähisuhdeväkivalta lapsiperheissä -palveluketjun kehittämistä jatketaan ja varmistetaan erityispalvelut toistuvasti ja vakavasti rikoksilla oireileville alaikäisille monialaisessa yhteistyössä muun muassa poliisin kanssa.

lääkäiden mielekästä kotona asumista ja muistiystävällistä toimintaa tuetaan hyödyntämällä ikäystävällistä teknologiaa ja vahvistamalla iäkkäiden toimintakykyä parantavia ennaltaehkäiseviä ja digitaalisia palveluja. Palvelutarpeen arviointia on kehitetty, yhtenäistetty työnjakoja sekä sujuvoitettu asiakkaan hoitoketjua.

Palvelustrategiaa toimeenpannaan pääasiassa toimialatasoisissa ohjelmissa ja suunnitelmissa, kuten muutosohjelmassa, Kestävän kasvun hankkeessa ja omavalvontaohjelmassa sekä verkostoissa, kuten HUS-ohjauksen verkostossa. Näiden toteutumista seurataan omilla seurantasuunnitelmillaan. Strategiseen johtamiseen panostetaan ja valmistellaan kaupunkistrategian ja palvelustrategian soveltamista vahvemmin yhteen tulevalle strategiakaudelle.

Monituottajamallia on hyödynnetty ja tuotantotapa-analyysejä on käytetty palvelujen kehittämisessä ja tuotantotaparakenteen optimoinnissa. Valvontatyötä on yhdenmukaistettu ja omavalvontaohjelma päivitetty. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen tietojohdantamiseen on laadittu suunnitelma, joka tukee palvelustrategian tavoitteita. Erikoissairaanhoidon ohjausta ja kumppanuutta Helsingin kaupungin, hyvinvointialueiden ja HUSin välillä on vahvistettu ja kustannusten ennustettavuutta parannetaan edelleen.



13.08.2024

Asia/3

## Palvelukustannusten, sitovien ja yhteisten tavoitteiden toteutuminen

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden ja kaupunkiyhteisten tavoitteiden toteutuminen ovat tämän esityksen liitteinä 1-3.

## Arvio merkittävimmistä toimintaympäristön ja palvelutuotannon riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Epävarmuutta ennusteeseen aiheuttavat edelleen valtion rahoituksen riittämättömyys ja mahdolliset muutokset kesken talousarviovuoden. Rahoitusmalli ei myöskään huomioi riittävästi kaikkia Helsingin erityispiirteitä ja helsinkiläisten palvelutarpeita.

### Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

### Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja strategiajohtaja, puhelin: 09 310 42246  
sampo.pajari(a)hel.fi

## Liitteet

- 1 Sitovat tavoitteet
- 2 Kaupunkiyhteiset tavoitteet
- 3 Palvelukustannukset

## Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

## Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 23.04.2024 § 78